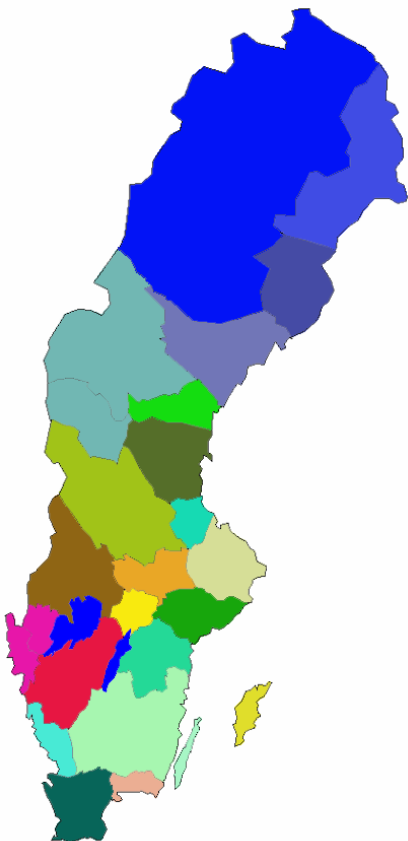

Rapport till Förbundsårsmötet i
Svenska Friidrottsförbundet
2008-03-29/30 och styrelsens förslag

Svensk Friidrotts regionala stördorganisation

Översyn Svensk Friidrotts regionala stödorganisation

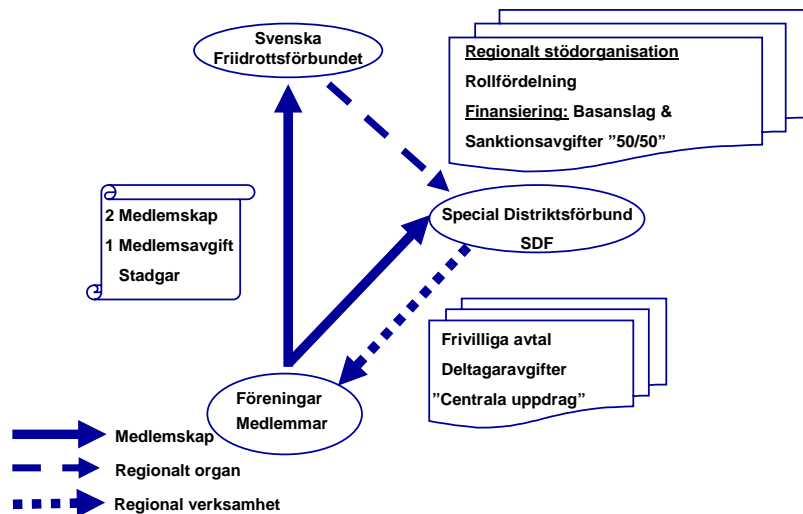
Styrelsens svar på uppdraget från FM 2007

Vid Förbundsstyrelsens (FS) sammanträde 2008-02-21 behandlades den slutrapport, Svensk Friidrotts regionala stödorganisation, som arbetsgruppen, den s.k. "SDF-gruppen", framlagt som resultat av det uppdrag man genomfört och som FS fick efter Förbundsårsmötet 2007 (FM 2007).

Slutrapporten (härefter Rapporten) återges i sin helhet i och utgör del av detta dokument till FM 2008.

FS ställer sig bakom Rapporten i sin helhet och delar arbetsgruppens övergripande slutsats att det finns ett påtagligt behov av en förbättrad process för verksamhetsutveckling baserat på ledorden Tydlighet, Delaktighet och Förankring. Med utgångspunkt från nulägesanalysen och slutsatserna i Rapporten anser FS att man behöver skapa en tydligare och mera komplett process för Verksamhetsinriktning och Verksamhetsplanering (nerifrån- och upp aspekten som definierar VAD som skall göras i Svensk Friidrott) samt arbeta fram en process för en tydligare Verkställighetsplan som bättre täcker in VEM som skall göra VAD i Svensk Friidrott.

Det är styrelsens samlade uppfattning beträffande renodling av verksamheten och organisationen att man skall eftersträva en tydlig organisation med **endast ett organisatoriskt mellanled**, d.v.s. SDF som skall förstärkas och vars roll skall förtydligas. Bilden nedan belyser den formella och associationsrättsliga struktur som rekommenderas i Rapporten och som FS anser att man skall sträva efter.

Mot bakgrund av vad som redovisas i Rapporten och de slutsatser som det redogörs för samt de rekommendationer som ges har FS beslutat att

- inleda en omstrukturering av Utbildnings- och Utvecklingsansvaret ("FC-rollen") och med en tydlighet i rollbeskrivning och ansvar vilket skall ligga på respektive SDF. Detta innebär att nuvarande FC, som är olika i sina respektive formella strukturer, kommer successivt behöva avvecklas och att samarbetsformerna för SDF sker genom att ett antal SDF tecknar samarbetsavtal om Utbildning och Utveckling inom sitt totala geografiska område (det område som avtalsparterna representerar). Det skall således tydligt framgå att det är SDF som är ansvarigt för och som erhåller stöd till Utbildnings-

och Utvecklingsfrågorna. FC som ett organisatoriskt mellanled kommer därmed att försvinna.

- utarbeta riktlinjer avseende SDF:ens ansvar för och arbetsuppgifter beträffande Utbildnings- och Utvecklingsfrågor i enlighet med vad som framkommer i Rapporten
- i budget 2008 avsatta medel för FC verksamheten och även Regionmöten jämte ytterligare tillskott, totalt 1 500 000 kr skall fördelas till SDF:en enligt särskild ordning för att processen med en strukturering av arbetsuppgifter och ansvarsförhållanden i det organisatoriska mellanledet skall komma igång samt att vidmakthålla den redan planerade utbildningsverksamheten.

Det är FS uppfattning att Regionmötena i sin "tidigare form och ordning" under 2008 skall användas för att samla de strategiska ledarna, ordförandena i SDF:en samt ledningen i de stora föreningarna, till konferenser för att gemensamt behandla och bereda frågorna om den framtida organisationen i Svensk Friidrott.

Styrelsens förslag till FM 2008

Bakgrund och motivering till styrelsens enligt nedan lämnande förslag är beskriven enligt ovan och i enlighet med Rapporten och upprepas inte i denna del.

Förbundsstyrelsen föreslår

att FM uppdrar åt FS att utarbeta en Uppdragsbeskrivning med innehåll vad SDF skall ansvara för (i enlighet med riktlinjerna och innehållet i Rapporten) och i vilken ordning rapportering och uppföljning skall ske till uppdragsgivarna FM och SFIF

att FM uppdrar åt FS att till FM 2009 utreda frågan om och lägga ett konkret nytt förslag till röstlängd

att FM uppdrar åt FS att aktivt se över frågan om föreningarnas medlemskap i SDF

att FM uppdrar åt FS att till FM 2009 lägga förslag till mötes- och kommunikationsplan för fortsatta strategiska ledningsmöten inrymmande även förslag till periodicitet på förbundsårsmöten

att FM uppdrar åt FS att till FM 2009 lägga förslag på en finansieringsmodell för SDF-uppdragen och möjliga penningflöden inom Svensk Friidrott inrymmande bl a rätt till avgiftsuttag och sanktionsavgiftsrättigheter.

att FM uppdrar at FS att genomföra en översyn av stadgarna med anledning av ovanstående förslag till FM 2009

Stockholm i februari 2008

Styrelsen i Svenska Friidrottsförbundet

Rapport till styrelsen i
Svenska Friidrottsförbundet
inför styrelsemöte 2008-02-21

Svensk Friidrotts regionala stödorganisation

- en rapport från arbetsgruppen
Annelie Svårdh
Anna Linner
Berndt Andersson
Gunnar Bergqvist
Kent Granlund
Kerstin Rosén
Kristin Clerseius
Roger Magnusson
Stefan Permickels
Tomas Riste

Innehåll

Sammanfattning	5
Bakgrund och uppdrag	6
Nuläge organisation	7
Föreningarnas behov av stöd på mellannivå	10
Specialidrottsdistriktsförbunden (SDF) nuvarande och framtida roll	12
Friidrottscentra (FC) samordningsroll idag och i framtiden	16
Finansiering av övergripande verksamhet och regionala/lokala prioriteringar	18
Svenska Friidrottsförbundets centrala roll och ansvarsområden	20
Slutsatser och rekommendationer	22

Sammanfattning

Nulägesanalysen av Svensk Friidrotts organisation ger en "klar bild" av ett strukturproblem och behov av en förbättrad process för Verksamhetsutveckling. Baserat på ledorden

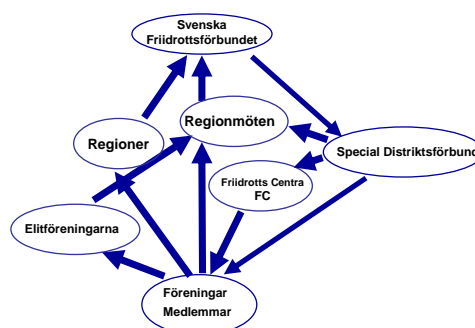
TYDLIGHET

DELAKTIGHET

FÖRANKRING

behöver en förändring komma till stånd där man skall eftersträva en verksamhetsmässig renodling och stärka det organisatoriska mellanledet samt se över inflytandet i den demokratiska processen.

Nuvarande organisation med såväl organisatoriska som ekonomiska samband mellan de olika enheterna skulle kunna beskriva i enlighet med följande:

Man behöver eftersträva och skapa (återskapa?) en struktur som klart anger **Vad som skall göras** och **Vem som skall göra vad**. Detta innebär att man behöver

- stärka Specialdistriktsförbunden (SDF) som organisatorisk och strategisk stödnivå inom Svensk Friidrott
- en rösträttsordning som speglar omfattningen av den totala verksamheten i medlemsklubbarna och även medlemsantalet
- mötesplatser där de strategiska ledarna ges möjlighet att behandla och vara del i den angelägna processen i Verksamhetsutvecklingen av Svensk Friidrott
- en finansieringsmodell för de uppdrag som SDF:en skall ha och tydliggöra möjliga penningflöden inom Svensk Friidrott inrymmande bl.a. "beskattnings- och sanktionsavgiftsrättigheter".

Arbetsgruppens genomlysning av organisationen visar på en komplexitet som gör det svårt att inom ramen för de av Förbundsmötet (FM) 2007 och Förbundsstyrelsen (FS) givna direktiven lämna **ett** förslag som täcker in helheten. Risken är uppenbar att man då inte kan ta ett helhetsgrepp. Ett sådant helhetsgrepp är en stor och omvälvande förnyelse av förbundets verksamhet och bör därför bl.a. ges möjlighet att remissbehandlas i organisationen. Det ger dessutom FM/FS möjlighet att utreda frågor som nuvarande arbetsgrupp pekar på men som ligger utanför uppdraget. En sådan fråga är t.ex. organisationsform, mandatfördelning och periodicitet på FM. Genomgripande förändringar kräver dessutom en stadgeöversyn som också bör ingå i remissarbetet.

Arbetsgruppen överlåter därför åt styrelsen att fatta beslut och lämna förslag till FM 2008 med hänsyn till vad som i Rapporten har beskrivits och rekommenderats.

Bakgrund och uppdrag

På Svensk Friidrotts Förbundsårsmöte (FM) 2005 uppdrogs åt Förbundsstyrelsen (FS) att gå igenom Specialidrottsdistriktsförbundens (SDF:s) ekonomi, med anledning av den återkommande frågan om återinförande av SDF-bidrag, en genomgång som kort redovisades på FM 2006.

Idrottens regionala organisation och SDF:s uppgifter och förutsättningar, har i olika sammanhang varit föremål för diskussion och utredningar såväl inom Svensk Friidrott som inom andra Specialförbund (SF) och även Riksidrottsförbundet (RF).

På FM 2006 fick FS i uppdrag att samla in information och påbörja en utredning för att till höstens Regionmöten föra upp frågan på dagordningen och vidare till FM 2007.

En arbetsgrupp som haft FS uppdrag att arbeta med denna fråga, hade mot bakgrund av underhandskontakter och inte minst den reaktion som var tydlig på FM i mars 2006 samt det förslag som FM då antog beträffande att genomföra en utredning i ämnet, uppfattat att det kanske mera var frågan om behov av en genomgång och översyn av Svensk Friidrotts regionala organisation än att fastställa den aktuella ekonomiska ställningen i respektive distrikt. I detta ingår då också i vissa frågor centrala personella resurser som stöd i vissa konkreta frågor och förmedling av kunskaper och erfarenhetsutbyte med andra SDF. En organisationsöversyn i syfte att förbättra förutsättningarna för SDF:en att generellt bli ett starkare stöd för landets friidrottsklubbar. Med anledning av detta genomfördes hösten 2006 på Svensk Friidrotts Regionmöten ett delavsnitt "Organisation" där den svenska friidrotts stödorganisation presenterades och diskuterades som en väsentlig del av den svenska idrottens övergripande organisation.

Mot bakgrund av de reaktioner som erhöles, de förslag som lyftes fram och de samlade bedömningar som därmed kunde göras, var det FS uppfattning att det inte gick att lämna ett övergripande förslag beträffande "SDF frågan", "SDF bidraget", "SDF uppdraget" eller "SDF:s ekonomi", som kunde tillfredsställa dels de olika behov som föreligger i distrikten dels de olika uppfattningar om "frågans" innebörd som var påfallande tydlig.

FS föreslog på FM 2007 mot bakgrund av ovanstående en översyn av den regionala organisationen inom Svensk Friidrott genom tillsättande av en arbetsgrupp med representation från såväl FS som distrikten/Friidrottscentra (FC) och föreningar. **Översynen skulle syfta till att hitta förutsättningarna och formerna för roller, ansvar och uppgifter som innebär ett starkare stöd för landets friidrottsklubbar.** FM beslutade i enlighet med FS förslag.

Arbetsgruppen fick direktiv för sitt arbete, vilket skall belysa följande områden:

- Friidrottsklubbarnas behov av stödorganisation på "mellannivå"
- SDF:ens nuvarande och framtida roll och arbetsuppgifter
- Friidrottscentras (FC:s) samordningsroll idag och i framtiden
- Finansiering av övergripande verksamhet och regionala/lokala prioriteringar
- Svenska Friidrottsförbundets centrala roll och ansvarsområden

Den tillsatta arbetsgruppen har varit:

Anna Linner, Ungdomsrådet
Kent Granlund, 08-fri
Kerstin Rosén, SFIF:s kansli
Krister Clerselius, FS
Roger Magnusson, Tibro

Annelie Svärth, Värmlands Friidrottsförbund
Berndt Andersson, Göteborgs Friidrottsförbund
Gunnar Bergqvist, Elitföreningarna (Tureberg)
Stefan Permickels, Bollnäs
Tomas Riste, Elitföreningarna (IF Göta Karlstad)

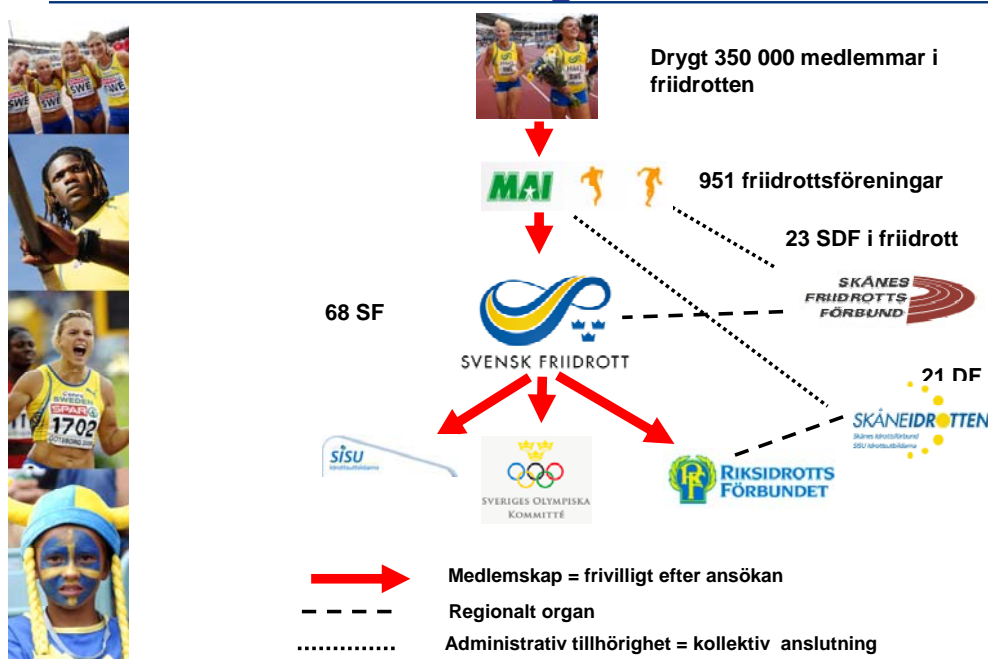
Nuläge – organisation

Riksidrottsförbundet (RF) är en ideell förening och den svenska idrottsrörelsens samlade organisation. Specialidrottsförbunden (SF), där Svenska Friidrottsförbundet (SFIF) är ett av 68 st., är RF:s medlemmar.

Medlemskedjan i Svensk Idrott i allmänhet och Svensk Friidrott i synnerhet kan beskrivas som följer och illustreras enligt nedan:

- Aktiva och ledare är medlemmar i en förening
- Förening är medlem i Specialidrottsförbund (SF), Svenska Friidrottsförbundet
- SF är medlem i Riksidrottsförbundet (RF)/SISU Idrottsutbildarna
- 35 SF är medlemsförbund i Sveriges Olympiska Kommitté (SOK)
- Specialidrottsdistriktsförbund (SDF) omfattar de föreningar som är medlemmar i SF och som har sin hemvist i resp. SDF:s geografiska område
- Distriktsförbund (DF) omfattar de föreningar som är medlemmar i till RF anslutna SF och som har sin hemort inom RF-distriktets verksamhetsområde.

Friidrottens organisation -totalt

Svensk Friidrotts organisatoriska mellannivå

Med mellannivån avses allt som idag organisatoriskt befinner sig mellan specialförbundet (SF) och föreningarna i en hierarkisk organisationsstruktur. Detta är ett område som under den senaste 10-årsperioden storleksmässigt har utvecklats. De nivåer som innefattas här har delvis fått sitt uppdrag/mandat genom olika förfaranden och tillvägagångssätt. Organisationerna har även olika uppdrag och komponenter beroende på vilken enhet som studeras, och i vilken del av landet.

För RF:s regionala verksamhet finns 21 distriktsförbund (DF), och som organ för Svenska Friidrottsförbundets regionala verksamhet på mellannivån finns i första hand 23

Specialidrottsdistriktsförbund (SDF). SDF:en har över tid utvecklats på olika sätt med de varierande förutsättningar som varit aktuella och i allt väsentligt genomfört generellt sett ett värdefullt arbete och nu behövs en genomlysning av hur man skall vidareutveckla verksamheten för Svensk Friidrotts bästa.

Friidrottsdistriktens (SDF) bakgrund är att de

- skapades med början 1903-1910
- är en blandning av landskap och län
- avviker i några avseenden från geografiska gränser
- från början var det endast DF, senare SDF

1993 etablerades **Friidrottscentra (FC)** som numera finns i 7 områden. FC ansvarar för utbildning av barnledare och ungdomstränare i svensk friidrott.

FC genomför lägerverksamhet för 13- och 14-åringar och uppföljningsträffar/läger i olika grengrupper för åldersgruppen 15-19 år.

I tillägg till SDF och FC finns inom Svensk Friidrott på den s.k. mellannivån ytterligare nätverk, grupperingar, mötesplatser i form av :

- Regionmöten
- Regioner
- Elitföreningarna

Regionmötena

Med start under 2003 har SFIF och distrikten sökt samla Svensk Friidrotts **strategiska ledare** till diskussion om friidrottens framtids- och utvecklingsfrågor. Dessa har enligt *Verksamhetsinriktning 2006-2008* (2005) grundligt bearbetat Svensk Friidrotts verksamhetsmål.

Under ett flertal år har dessa möten varit forum för att diskutera aktuella frågor inom Svensk Friidrott mellan föreningarna och SFIF.

I nuläget görs det en utvärdering gällande denna mötesforms nytta och effekt på Svensk Friidrott. Den i kombination med de löpande utvärderingar som har genomförts skall inväntas för att utgöra grund till beslut gällande Regionmötesformens framtid. Eftersom verksamheten enligt ovan ska utvärderas är det oklart om detta ingår i arbetsgruppens uppdrag. Arbetsgruppen anser dock att Regionmötena bör utvecklas till att stödja Svensk Friidrott och dess utveckling genom att integrera dem i den årliga processen kring verksamhetsutveckling (från föreningarna till SFIFs styrelse och motsatta vägen från SFIFs styrelse till föreningarna). I denna process förutsättes även den organisatoriska mellannivån vara representerad.

Regioner

För att ytterligare komplicera bilden av Svensk Friidrotts organisation finns även regioner, som är geografiskt uppdelade enligt följande: Region Götaland, Region Svealand, Region Norrland. Dessa arrangerar i samarbete med SDF i huvudsak regionmästerskap. Vid samtal med företrädare för dessa organisationer framstår det som tydligt att de inte har en klart definierad roll och uttalad uppgift, om ens en kunskap om i vilken organisationsform verksamheten bedrivs. Arbetsgruppen anser att begreppet Regioner bara skall användas i samband med mästerskap (t ex Norrlandsmästerskap, Svealandsmästerskap mm)

Föreningarna

Redan i Svensk Friidrotts Verksamhetsidé, d.v.s.

Friidrott skall ge alla som vill möjlighet att delta som aktiv, ledare, funktionär, tränare eller bara friidrottsförälder. Detta skall ske genom en nationellt täckande föreningsverksamhet, utvecklad och anpassad till tidens krav på meningsfull fritid och utövad i inspirerande och ändamålsenliga miljöer

så framkommer med tydlighet att det är denna organisatoriska enhet, Föreningarna, som är basen och den avgörande förutsättningen för Svensk Friidrotts verksamhet. Samtliga av de internationella framgångar som Svensk Friidrott haft och kommer att få möjliggöras i grunden genom ett aktivt och progressivt föreningsliv. I dagsläget finns drygt 950 friidrottsföreningar runt om i landet (av dessa är 100 är Friskis och Svettisföreningar). Även här är verksamhetsgrad och primärt fokus olika sett till enskilda föreningar, gemensamt för alla är dock att utveckla och utbilda barn/ungdomar eller vuxna i vår idrott, i det bredaste av perspektiv. Det kan i sammanhanget noteras att det totala antalet rapporterade aktiva medlemmar uppgår till totalt 353 000 varav 257 000 tillhör Friskis & Svettisföreningar.

Det är föreningarna och dess medlemmar som är Svensk Friidrott, vilka efterfrågar och behöver såväl centralt stöd som stöd på mellannivå vilket skall erbjudas och anpassas till såväl generella som specifika behov.

Det finns också en sammanslutning **Elitföreningarna** till vilken röstberättigade föreningar på Svensk Friidrotts årsmöte (FM) inbjuds som medlemmar.

Förening tillhör dels de SF-distrikt inom vars område föreningens hemort är belägen och dels det DF inom vilket föreningens hemort är belägen (Svenska Friidrottsförbundets stadgar kap 7 §38).

Friidrottens organisation - medlemskapet

Föreningarnas behov av stöd på mellannivå

Detta är arbetsgruppens mest centrala fråga. Det är Sveriges alla friidrottsföreningar som bedriver verksamhet, attraherar unga aktiva, ger fysisk, psykisk och social fostran och inte minst som möjliggör elitverksamhet på toppnivå. **Som nämnts ovan är föreningarna Svensk Friidrott.**

Svensk Friidrott som ett samlat begrepp behöver klargöra vad som skall levereras på de olika nivåer som finns, d.v.s. centralt, mellannivå och föreningarna.

Arbetsgruppen har beträffande mellannivån diskuterat med utgångspunkt från

- Vad skall göras?
- Vem gör vad?

Med den breda erfarenhet som finns i arbetsgruppen samt de inspel som erhöles i samband med de tre Regionmötena under hösten 2007 var det lätt att sammanfatta uppfattningen om föreningarnas generella behov beträffande

- Samordning
- Stöd
- Företrädarrollen (representativ demokrati?)

Det har också framstått med all klar tydlighet att ledorden

- Tydlighet
- Delaktighet och
- Förankring

är grundläggande för all verksamhet inom Svensk Friidrott och en nödvändighet att förhålla sig till i planeringsprocessen, vilken varit föremål för särskild behandling i arbetsmötena.

Nedan tydliggörs de punkter eller områden som anses ska utgöra det grundläggande uppdraget för de stödfunktioner på mellannivå som behövs och utvecklas i ett framtida Friidrottsverige:

Utbildningsverksamhet

Landets allra flesta föreningar har inga möjligheter att bedriva strategisk och kontinuerlig utbildning av ledare, tränare och funktionärer i egen regi. Därför känns det naturligt att, för att uppnå en nog stor volym av deltagare, arrangera denna form av utbildningar på "mellannivå". Föreningarnas behov av utbildning för ledare för åldrarna 10-14 år och äldre täcks med fördel av den organisatoriska mellannivån. De behov som behöver säkerställas är: framtagande av utbildningsmaterial, planering, rekrytering av instruktörer samt uppföljning. Väsentliga utbildningsområden är ledare/tränare i barn- & ungdomsverksamhet, löpträning och organisationsledare ("framtidsledare").

Tävlingskoordinering/planering

För att säkerställa att regionens tävlingar inte sker samma datum som andra regionala tävlingar, eller större tävlingar i närregionen, bör "mellannivån" ha i uppdrag att koordinera och informera om detta. Den organisatoriska mellannivån bör även ansvara för ev. regionmästerskap och distriktsmästerskap med de arbetsuppgifter och åtaganden som dessa arrangemang innebär.

Föreningsutveckling

I fråga om Föreningsutveckling så sker det koordinerat och med SFIF:s övergripande ansvar, inte minst när det gäller att utveckla friidrotten i områden där "vita fläckar" finns. Den organisatoriska mellannivån har en viktig uppgift vad gäller att informera och koordinera föreningarnas arbete. Många gånger finns goda möjligheter till stöd för föreningsutvecklings el dyl. genom SISU Idrottsutbildarna eller det statliga Idrottslyftet. Mellannivån skall ha god kännedom om dessa

frågor och kunna utgöra ett stöd som lotsar och informerar intresserade föreningar i dessa frågor. Den organisatoriska mellannivån bör även kunna arbeta för att förenkla frivilligt samarbete mellan distriktens föreningar. Detta kan ske genom föreningsträffar och utbildningstillfällen. Som SF:s geografiska förlängning har även mellannivån en viktig uppgift beträffande att arbeta för friidrottens utbredning i distriktet. Detta kan ske genom att ge råd till nyligen uppstartade föreningar i upptagningsområdet.

Utveckling av friidrottsmiljöer

En allt mer central fråga för många friidrottsdistrikt är att säkerställa och fortsätta utveckla den friidrottsmiljö som finns. Detta kan i praktiken innebära kontakter och aktiv opinionsbildning för viktiga friidrottsfrågor i miljön. I praktiken kan detta vara att gentemot kommuner eller andra offentliga instanser säkerställa allvädersbanor, hallar eller näridrottsplatser. Den organisatoriska mellannivån skall här ha ett helikopterperspektiv och arbeta tillsammans med föreningarna, som många gånger inte har kunskap eller resurser att strategiskt genomarbeta dessa frågor. Mellannivån bör här arbeta tillsammans med SF:s expertis i dessa frågor, till exempel Anläggningsrådet.

Opinionsbildning

Den organisatoriska mellannivån skall givetvis fungera som en regional budbärare för Svensk Friidrotts budskap och verksamhetsidé. Mellannivån bör vara aktiv i idrotts- och friskvårdsrelaterade diskussioner i regional- och lokalmedia, tillsammans med föreningarna om möjligt. Det är dock viktigt att mellannivån kan göra detta då många föreningar inte har resurser och strategiska möjligheter att aktivt genomföra detta arbete.

Företrädarrollen

Förbundsöppet (FM) består av ombud dels för SDF, dels för de trettiofem föreningar som under de senaste två verksamhetsåren före mötet vid tävlingar om svenska senior-, junior- och ungdomsmästerskap utomhus för män och kvinnor, pojkar och flickor, sammanlagt uppnått det högsta poängtalet.

Vid FM har SDF två röster för de första 30-tal röstberättigade föreningar och härutöver en tilläggsröst för varje ytterligare 30-tal föreningar, dock högst fyra röster.

I praktiken innebär detta att Svensk Friidrotts 23 SDF på FM 2008 har tillsammans 58% av rösterna och de trettiofem föreningarna 42%. (se sid 13)

En öppen fråga är om det på SDF-nivå generellt är ett förankringsarbete beträffande föreningarnas uppfattningar och önskemål i frågeställningar inför och i samband med FM.

En väsentlig fråga på FM är behandling av verksamhetsinriktning för den kommande perioden, d.v.s. den plan som senast på FM 2007 inför 2008-2010 behandlade 11 definierade områden/verksamheter med syfte, mål 2008 samt inriktningsmål 2008-2010. Förankringsarbetet beträffande detta bör sannolikt tydligare ske genom delaktighet på det lokala planet och behandlas av SDF och föreningar på FM.

Specialidrottsdistriktsförbundens (SDF) nuvarande och framtida roll

Formell roll

SF beslutar, genom föreskrift i sina stadgar, om SDF skall finnas. (RF stadgar kap 11 §6)

Detta förtydligar att SDF är en organisatorisk enhet som SF beslutat att instifta. Vidare står i RF:s stadgar:

SDF omfattar de föreningar som är medlemmar i vederbörande SF och har sin hemvist inom SDF:s geografiska område. (RF stadgar kap 11§6)

Inom varje SF-distrikt skall finnas SDF som organ för Svenska Friidrottsförbundets regionala verksamhet. (Svenska Friidrottsförbundets stadgar kap 6 §30)

Enligt nästkommande paragraf (Kap. 6 § 31) är SDF 23 till antalet och arbetar utifrån följande uppdrag:

SDF, som är självständiga ideella föreningar, skall enligt dessa stadgar och SDF:s stadgar arbeta såsom SFIF:s regionala organ i enlighet med förbundets ändamål enligt 1 §. (Kap. 6 § 32).

Nuvarande roll

I praktiken har denna organisatoriska enhet, som utifrån ovanstående utdrag ur stadgarna tydligt arbetar med Svenska Friidrottsförbundets (SFIF:s) uppdrag som regionalt organ, ytterst olika förutsättningar för sin verksamhet. SDF:en i Göteborg, Stockholm, Småland och Skåne har helt andra ekonomiska förutsättningar än övriga SDF, sett till *Genomgång av SDF:s ekonomi* (Clerselius, K, 2006-02-18). Detta gör det svårt att egentligen kunna dra några allmängiltiga slutsatser om SDF:s verksamhet och nuvarande uppdrag.

Det tycks vara en allmänt spridd uppfattning att föreningarna är medlemmar i SDF och att organisationen därmed med sin stadgeenliga rätt att på årsmöte besluta om en årsavgift som är lika med medlemsavgift. Stadgeenlig årsavgift bör snarare betraktas som en *serviceavgift* till SDF för de uppdrag och tjänster som SDF:et enligt beslut av SDF:s årsmöte (föreningarna) utför för föreningarna inom distriktet. Aktuella uppdrag och tjänster varierar i jämförelse mellan de 23 distrikten även omfattningen eller storleken på årsavgiften. Vissa distrikt har ingen årsavgift medan andra beslutat om en årsavgift per förening uppgående till som mest 1 500:- per år. I tillägg till årsavgifter tas även ut distriktssanktionsavgifter, vilka även de varierar betydligt i storlek och omfattning.

Framtida roll

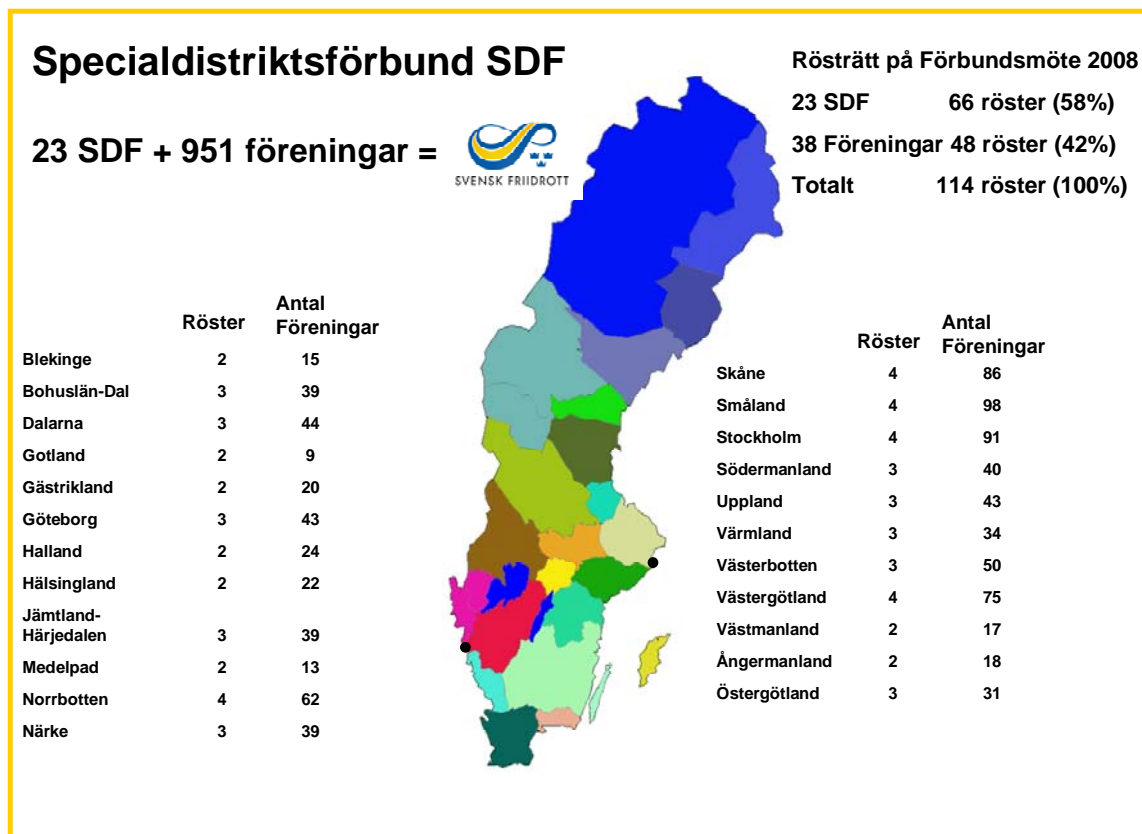
Svensk Friidrott har för länge sedan instiftat denna mellannivå för en anledning. Över tid förefaller det dock som om SFIFs regionala organ har "tappat uppdraget" från SFIF, vilket bör utgöra själva essensen i dess existens. Det finns distrikt där SDF:et fungerar på ett föredömligt sätt, och de facto utgör det viktiga stödet för föreningsverksamheten.

SDF har en viktig roll som regional **stödfunktion till distriktets föreningar**. Som nämnts ovan är vissa verksamheter/uppdrag uttalade och definierade nämligen

- Utbildningsverksamhet, fr.a. barn- & ungdomstränarutbildning, ledarutbildning (framtidsledare) och löptränarutbildning
- Tävlingskoordinering/planering
- Föreningsutveckling
- Utveckling av friidrottsmiljöer
- Opinionsbildning
- Företrädarrollen

I **Företrädarrollen** kommer vi in på den representativa demokratriska ordning som kännetecknar den svenska idrottsrörelsen i allmänhet. Detta är den vanligaste formen av demokrati, vilken dock

praktiseras olika. Fördelen är givetvis att det är enkelt att organisera sig eftersom det endast är ett förhållandevis fåtal som har rösträtt. En nackdel är den begränsade möjligheten att påverka som kan minska intresset och engagemanget hos medlemmarna, i vårt fall föreningarna. Med ett lågt engagemang hos medlemmarna blir det svårt för ombuden (SDF:en) att verkligen "representera" och risken blir att de endast representerar sig själva vilket inte är grundsyftet. I detta sammanhang kommer vi in på frågan om **förankring** d.v.s. att SDF:en i processen före FM bl.a. på sina Årsmöten aktualiserar frågan om ställningstagande till motioner och propositioner och därmed att utsedda ombud har fått mandat till hur man skall agera och rösta i aktuella frågor. Detta skulle i så fall kunna liknas vid en representativ direktdemokrati, vilket kan sägas vara ett mellanting mellan direkt och representativ demokrati.

Arbetsgruppen är helt klart av den uppfattningen att allt arbete i alla friidrottsklubbar i landet är av allra största betydelse för utvecklingen av Svensk Friidrott på alla sätt, men anser samtidigt att ett ökat inflytande från de större föreningarna, skulle kunna **vitalisera förbundsarbetet** i olika sammanhang. Det ökade inflytandet kan ske dels genom att dessa föreningar generellt engagerar sig mera i samarbetet inom distrikten dels genom att nuvarande system för rösträttsfördelning på FM förändras till deras förmån.

Flera av dessa föreningar har en verksamhet som är större än den som många enskilda distrikt representerar. Betydande delar av landslagstrupperna rekryteras också från dessa föreningar samtidigt som flertalet har en mycket bred ungdomsverksamhet, vilket bekräftas genom bl.a. tillgänglig statistik från RF beträffande det statliga s.k. LOK-stödet. .

Det är givetvis väl känt att många elitaktiva, som en del i sin personliga utveckling, i övre tonåren flyttar och byter klubb, vilket får betraktas som en normal del i utvecklingen av Svensk friidrott på elitnivå. Skälen till byte av klubb är givetvis många, det kan vara socialt, utbildningsmässigt, ekonomiskt, träningsförhållanden m.m. och innebär givetvis att resultatmässigt starka klubbar blir ännu starkare.

Vid genomgång av tillgänglig statistik kan noteras att

- räknat i SM poäng representerar 75 föreningar 90% av totala antalet fördelade poäng som fördelas på totalt 169 föreningar 2007.
- med samma mått är andelen på de 35 största föreningarna drygt 70%
- som mått på ungdomsaktiviteter mätt i statliga LOK stödet som redovisas av 426 föreningar våren 2007 så representerar de 35 första föreningarna drygt 40% och de 75 första drygt 60% av helheten.

Anm. I statistiken ovan är det inte "samma" föreningar i topp 35/75 räknat i SM poäng som i LOK-stödsaktiviteter

Totala SM-poäng 2007 (7-5-4-3-2-1)

Plac	Förening	Män	Kv	M22	K22	P19	F19	P17	F17	P16	F16	P15	F15	Totalt
1	Malmö	54,5	82	31	78	32	40	4	42	71	24	46	50	554,5
2	Hässelby	133	139	69	41	25	46	9	2	4	8	8	23	507
3	Göta	107	63	42	9	36	15	50	30		50	21	34	457
4	Ullevi	40	70	40	44	35	35	15	34	25	15	17	14	384
5	Hammarby	84	8	68		48,5	40	18	38	17	9	11	15	356,5
6	Spårvägen	115	71	7	23	42		1	16		8			283
7	Huddinge	1	10	11	26	12		42	29	50,5	11	29	24	245,5
8	Växjö	21,5	65	55	26	20	19	5	4	1	7	6	13	242,5
9	Täby		22	7	30	3	26		58,5		43	23	6	218,5
10	Tureberg	14	17	48	40	12	10		17	13,5	8	9	7	195,5
11	Falun		32	13	4	7	36	4	22	8	3	40	4	173
12	Rånäs	7	87	5	18	10		18	7	17		3		172
13	Västerås	12	14	12	16	25,5	28	25,5	30		8			171
14	Örgryte	43	33	17		16		16	3	8	15	7		158
15	Norrköping	1	11	5	3	29	12	33	10	25		21		150
16	KA 2	24	2					8	32	16	55		2	139
17	Mölnadal	25	39	16	26		2		6	2		9	6	131
18	Gefle	12	11	4		7		26	16	3	33	9	7	128
18	Helsingborg	18	10		15		31	8	6	21	19			128
20	Sävedalen	2	3	1		7	12	14	3	12	27	41	3	125
21	Örebro	7	4	7	13	3	11		11	5	36	2	17	116
22	Lidingö	12	26				3		51	1	14			107
23	Kalmarsund	11	2	7		24	8	31	1		10	12		106
24	Kongahälla						1	1	19		53	3	22	99
25	Bålsta							47			5	30	11	93
26	Högby	10	4	12				7		28	2,5	28		91,5
27	Uppsala		2	5		11	9	3			9		51	90
28	Bollnäs		10	2	19	2		23		5		22		83
28	Hälle	53		13					7			10		83
30	Kil	14				8	4		9	8		34	1	78
31	Ymer	4		3		39		11	5			8	7	77
32	Skellefteå	4		13		13		2	17	18		4		71
33	Nyköping					18	4	26,5		8		11		67,5
34	Westmannia							2	28	23		2	9	64
35	Fredrikshof												63	63

LOK stödsstatistik Våren 2007 (www.rf.se)

Förening	Kommun	Utbetalt	Sammank.	Aktiviteter	Flickor	Pojkar	
Huddinge Allmänna Idrottssällskap	Huddinge	680 767,50	8 064	66 577	37 272	29 305	Våren 2007
Mölnadal's Allmänna Idrottsklubb	Mölnadal	176 820,00	2 122	17 210	8 539	8 671	Våren 2007
Västerås Friidrottsklubb	Västerås	161 070,00	2 333	14 477	8 876	5 601	Våren 2007
Malmö Allmänna Idrottsförening	Malmö	160 575,00	1 699	16 313	10 515	5 798	Våren 2007
IF Friskis & Svettis Kalmar	Kalmar	153 577,50	1 643	15 548	10 509	5 039	Våren 2007
IF Friskis & Svettis Uppsala	Uppsala	152 722,50	1 852	14 807	14 349	458	Våren 2007
Idrottsklubben Vikingen	Göteborg	140 092,50	2 283	11 830	6 713	5 117	Våren 2007
Göteborgs Kvinnliga IK	Göteborg	135 420,00	1 439	13 739	13 739	0	Våren 2007
IFK Växjö	Växjö	129 690,00	1 740	12 072	7 386	4 686	Våren 2007
Friidrottsföreningen Hässelby SK	Stockholm	128 100,00	1 825	11 605	6 396	5 209	Våren 2007
Hammarby IF Friidrottsförening	Stockholm	112 972,50	1 004	12 051	6 688	5 363	Våren 2007
Eskilstuna Friidrottsförening	Eskilstuna	108 922,50	1 208	10 899	4 657	6 242	Våren 2007
Täby Idrottsällskap	Täby	97 702,50	1 107	9 706	6 517	3 189	Våren 2007
Idrottsklubben Lerum Friidrott	Lerum	96 645,00	1 359	8 809	5 571	3 238	Våren 2007
IF Friskis & Svettis Västerås	Västerås	95 452,50	1 113	9 388	9 006	382	Våren 2007
Sävedalens Allmänna IK	Partille	89 857,50	1 017	8 930	4 568	4 362	Våren 2007
Idrottsklubben Norrköping Friidrott	Norrköping	89 775,00	882	9 324	5 526	3 798	Våren 2007
IF Friskis & Svettis Jönköping	Jönköping	89 722,50	1 185	8 408	6 840	1 568	Våren 2007
Idrottsföreningen Göta	Karlstad	86 190,00	957	8 621	4 914	3 707	Våren 2007
Falu Idrottsklubb	Falun	85 185,00	800	8 958	6 063	2 895	Våren 2007
Turebergs Friidrottsklubb	Sollentuna	79 987,50	1 145	7 230	4 207	3 023	Våren 2007
IF Friskis & Svettis Norrköping	Norrköping	78 172,50	876	7 795	7 689	106	Våren 2007
IFK Helsingborg	Helsingborg	77 865,00	1 025	7 307	4 183	3 124	Våren 2007
IFK Lidingös Friidrottsklubb	Lidingö	76 852,50	944	7 415	3 375	4 040	Våren 2007
Gefle Idrottsförening	Gävle	76 732,50	983	7 282	3 970	3 312	Våren 2007
GOIF Tjalve	Norrköping	74 887,50	841	7 462	3 655	3 807	Våren 2007
IF Friskis & Svettis Linköping	Linköping	73 740,00	1 027	6 751	6 560	191	Våren 2007
Sim o Idrottsklubben Hellas	Stockholm	73 350,00	732	7 584	4 478	3 106	Våren 2007
Wärnamo Sportklubb	Wärnamo	72 960,00	393	8 549	4 573	3 976	Våren 2007
Stadslidens Allmänna Idrottsklubb	Umeå	72 817,50	396	8 521	1 255	7 266	Våren 2007
KFUM Örebro Friidrott	Örebro	72 532,50	975	6 746	4 341	2 405	Våren 2007
Utby Idrottsklubb	Göteborg	69 412,50	783	6 906	3 807	3 099	Våren 2007

Friidrottscentra (FC) samordningsroll idag och i framtiden

Enligt beskrivningen av Friidrottscentrum (FC) från SFIF (www.friidrott.se) ansvarar FC för utbildning av barnledare, ungdomstränare, framtidsledare och löptränare i Svensk Friidrott. Dessutom genomför Friidrottscentrum lägerverksamhet för 13- och 14-åringar och uppföljningsträffar i olika grengrupper för åldersgruppen 15-17 år. De FC:n som listas på ovanstående hemsida är 7 till antalet och har olika geografiska utgångspunkter och arbetsområden.

Grunden till införandet av FC var att det fanns ett behov att stärka Svensk Friidrotts utbildning och fortbildning. För flera SDF var koordinering och genomförande av utbildning en övermäktig uppgift, så väl som ett begränsat underlag gällande ledare och kursdeltagare.

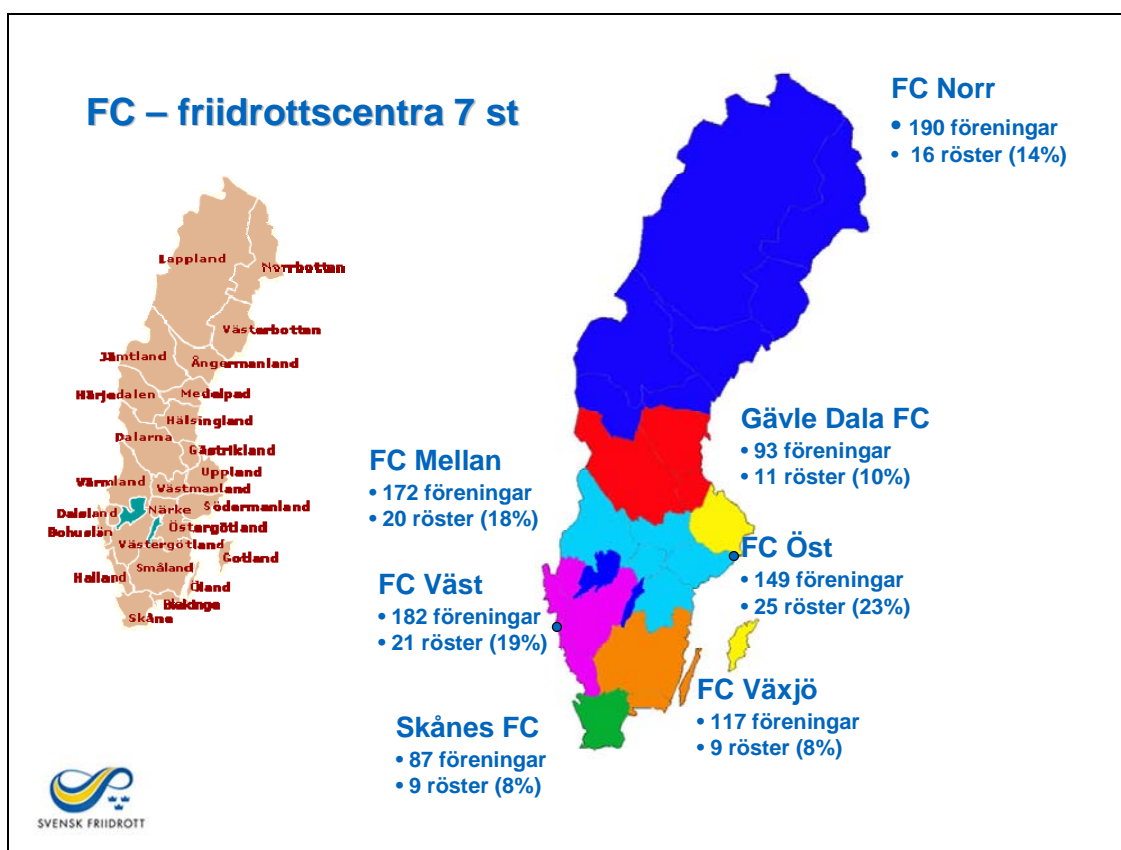
En oklar rollfördelning och mindre tydliga styrdokument ledde till att uppgifterna löstes på olika sätt och med olika framgång av de numera 7 FC-områdena i landet. Vissa FC har ett nära samarbete med Idrottens Utbildningsorgan SISU, medan andra finner andra vägar för utbildningsfinansiering och strategisk utveckling.

Det är av stor vikt att Svensk Friidrott har god tillgång till modern och lättillgänglig fortbildning. I dagsläget sker utbildning på flera olika nivåer i verksamheten (Föreningarna, SDF, FC och SF så väl som genom SISU Idrottsutbildarna).

Det är därför en central fråga för denna verksamhet huruvida dessa FC:n med olika verksamhet och till och med olika organisationsform idag kan generellt sägas uppfylla detta krav.

Bl.a. har det uppmärksamats att FC agerar som avtalspart i civilrättsliga sammanhang och dessutom som arbetsgivare (utan att uppfylla det för ideella föreningar grundläggande kravet på stadgar).

Enligt följande bild framgår respektive FC:s verksamhetsområde och omfattning

FC är "fritt" organiserade med en blandning av associationsrättsliga konstruktioner enligt nedan:

- FC Norr = ideell förening
- Gävle Dala FC = alliansförening med 4 medlemsintressenter
- FC Öst = underliggande org.enhet i 08 -fri
- FC Växjö = underliggande org.enhet i Smålands FIF
- Skånes FC = underliggande org.enhet i Skånes FIF
- FC Väst = underliggande org.enhet i Göteborgs FIF
- FC Mellan = Ideell förening

Friidrottscentra (FC) är en verksamhet som tagit sig olika former på de platser där den instiftats och det finns en generell uppfattning att verksamheten är väl fungerande.

Arbetsgruppen anser dock att en "renodling" av verksamheten och dess ansvar bör ske, d.v.s. beträffande formellt juridiskt ansvar, arbetsgivaransvar m.m. samt att samordning och samverkan sannolikt behöver formaliseras i större utsträckning. Som framgår av rekommendationer längre fram i denna rapport kan en lösning på respektive SDF:s uppdrag i detta avseende mycket väl ske i samverkansform (UC = Utvecklingscentrum) med andra distrikt dock med ett samarbetsavtal.

Finansiering av övergripande verksamhet och regionala/lokala prioriteringar

Omsättningen i Svenska friidrottsförbundet uppgår de senaste åren till drygt 40 Mkr.

Förbundets ekonomiska utveckling i sammandrag (MSEK):

	2006	2005	2004	2003 (15 mån)
Intäkter	41,1	43,2	44,0	38,0
Årets resultat	-3,8	2,6	5,1	0,1
Balansomslutning	16,6	16,7	17,7	10,4
Medelantal anställda	19,0	18,0	18,0	20,0

Resultaträkning i sammandrag (ksek)

<i>Verksamhetens intäkter</i>	2006	2005
Erhållna bidrag och anslag	15 916	15 266
Avgifter och avtal	5 860	14 745
Sponsorintäkter	17 105	11 637
Övriga intäkter	<u>2 193</u>	<u>1 535</u>
	41 074	43 183
<i>Verksamhetens kostnader</i>		
Lämnade bidrag och anslag	4 032	4 756
Övriga externa kostnader	28 232	24 060
Personalkostnader	12 759	11 783
Avskrivningar & räntor	<u>161</u>	<u>31</u>
	44 862	40 568
Årets resultat	- 3 788	2 615

Erhållna bidrag och anslag avser medel som årligen erhålls i form av bidrag från RF, SOK och EAA (Europeiska Friidrottsförbundet). Vidare ingår även erhållna anslag från kommuner som kostnadstäckning för viss verksamhet.

Erhållna bidrag och anslag (ksek)	2006	2005
Bidrag RF	11 493	10 992
Bidrag SOK	2 446	1 419
Bidrag kommuner	-	1 070
Övr bidrag	1 977	1 785
Summa	15 916	15 266

Under rubriken Avgifter och avtal ingår försäljning av biljetter till arrangemang såsom Finnkampen samt årsavgifter inbetalda av medlemmar. (Finnkampen arrangerades ej i Sverige 2006). Sponsorintäkter avser försäljning av rättigheter till sponsorer. Övriga intäkter utgörs av vidarefakturerade kostnader som skall bäras av annan part samt intäkter från förlagsverksamhet.

Årsavgifter (medlemsavgifter) från medlemmar uppgår under 2006 till 1 308 ksek och **sanktionsavgifter** till 1 138 kkr.

Årsavgifterna eller medlemsavgifterna är baserade på

- 10 föreningar med högst antal SM poäng $\frac{1}{4}$ Prisbasbelopp (Pbb) = 99 ksek totalt
- 25 därefter följande föreningar $\frac{1}{8}$ Pbb = 124 ksek totalt
- Skolföreningar 100 kr
- Övriga föreningar $\frac{1}{35}$ Pbb

Pbb 2006 var 39 700:- och skolföreningar och övriga föreningar erlägger totalt tillsammans 1 085 ksek.

En mycket grov sammanfattning och generalisering av intäkter och kostnader baserat på 2006 års siffror, visar att

- 30% av inkomsterna kommer från RF
- 5% utgörs av stöd/bidrag från SOK
- 5% är övriga bidrag
- > 40% från sponsorerna
- 20% härrör från avgifter och avtal, där 2,5 MSEK eller drygt 5% utgörs av medlems- och sanktionsavgifter
- 2/3 används för elit- och landslagsverksamheten och
- 1/3 går till föreningsutveckling

I den svenska modellen med finansiering av hela den svenska idrotten så finns det olika former av stöd, såväl statligt som kommunalt och även regionalt. I allmänhet till idrotten totalt redovisar RF att inom ramen för **idrottens finansiering** finns olika "bidragsgivare" där den största insatsen görs av alla ideella ledare, en insats som i pengar bedöms uppgå till > 20 miljarder om året om det skulle betalas av samhället. Kommunerna ger otvivelaktigt det största samhällsstödet, ca 4,5 miljarder, i form av dels kontanta aktivitets- och ledarbidrag dels kapital- och driftskostnader för anläggningar, medan statens insats uppgår till mer än 2 miljarder. Sponsorintäkterna generellt uppgår till knappt 1 miljard, eller ca 12% av idrottens finansiering, ledarinsatser oräknade.

Genom det s.k. Handslaget, den extra regeringssatsningen på idrotten i allmänhet, erhöll de svenska friidrottsföreningarna under 2006 direkt totalt 7,2 MSEK för

- Utbildning av ledar- och tränarteam (FC/SDF).
- Interna ledarprojekt/föreningsutveckling.
- Verksamhet för att behålla ungdomar 12 år och äldre.
- Verksamhet för att rekrytera och behålla nya ungdomar
- 12 år och äldre.
- Pröva nya tävlingsformer som är roliga och stimulerande för "alla" ungdomar.
- Föreningsstöd vid deltagande i breddläger för ungdomar 13-14 år, i regi av FC/SDF
- Få igång verksamhet i slumrande/vilande friidrottsförening eller på "vit fläck" där friidrott helt saknas (kan riktas mot yngre än 12 år).

Statligt Lokalt aktivitetsstöd (LOK-stödet) är avsett att stödja ungdomsverksamheten mellan 7-20 år i föreningarna och betydande belopp tillförs direkt till föreningarna genom detta. LOK-stöden har utvecklats för friidrottens del till att Hösten 2006 uppgå till > 9 MSEK och Våren 2007 till 9,8 MSEK d.v.s. på årsbasis ca 19 MSEK.

Under våren 2007 toppade Huddinge AIS friidrottslistan och tio i topp i friidrotten enligt sammanställning nedan (www.rf.se), som redovisar aktiviteter som Gruppsammankomster och Gruppdeltagare.

Förening	Kommun	Utbetalt	Sammank.	Aktiviteter	Flickor	Pojkar
Huddinge Allmänna Idrottssällskap	Huddinge	680 767,50	8 064	66 577	37 272	29 305
Mölnadal's Allmänna Idrottsklubb	Mölnadal	176 820,00	2 122	17 210	8 539	8 671
Västerås Friidrottsklubb	Västerås	161 070,00	2 333	14 477	8 876	5 601
Malmö Allmänna Idrottsförening	Malmö	160 575,00	1 699	16 313	10 515	5 798
IF Friskis & Sveltis Kalmar	Kalmar	153 577,50	1 643	15 548	10 509	5 039
IF Friskis & Sveltis Uppsala	Uppsala	152 722,50	1 852	14 807	14 349	458
Idrottsklubben Vikingen	Göteborg	140 092,50	2 283	11 830	6 713	5 117
Göteborgs Kvinnliga IK	Göteborg	135 420,00	1 439	13 739	13 739	0
IFK Växjö	Växjö	129 690,00	1 740	12 072	7 386	4 686
Friidrottsföreningen Hässelby SK	Stockholm	128 100,00	1 825	11 605	6 396	5 209

Svenska Friidrottsförbundets centrala roll och ansvarsområden

Svenska Friidrottsförbundet, har till uppgift att främja, utveckla och administrera friidrotten. Förbundets roll är att företräda friidrotten i Sverige samtidigt som man svarar för internationella och nationella tävlingar samt landslagets deltagande i bland annat VM, EM och landskamper. Svenska Friidrottsförbundet som bildades 1895 är ett av de större idrottsförbunden i Sverige och har idag 951 medlemsklubbar och drygt 350 000 aktiva föreningsmedlemmar i 23 distrikt. I sammanhanget kan noteras att, i enlighet med tillgänglig rapportering till Svenska Friidrottsförbundet från 2007, att av de drygt 350 000 aktiva medlemmarna är nästan 85% medlemmar i de 100-talet Friskis & Svettisföreningarna.

På annat håll i denna rapport klarläggs och redovisas den totala organisationen inom Svensk Friidrott.

I begreppen främja, utveckla och administrera kan man lägga mycket, men samtidigt också tydliggöra vad den centrala övergripande funktionen skall svara för och prioritera.

I föreliggande Verksamhetsinriktning 2008-2010, som fastställdes på FM 2007 finns, som tidigare nämnts, 11 definierade verksamhetsområden, i enlighet med vad som framgår av följande:

- Elit och Landslag
- Arrangemang
- Motionslöpning och jogging
- Barn och ungdom
- Ledarutbildning
- Föreningarna – Svensk Friidrotts ryggrad
- Internationell verksamhet
- Anläggningar och hallar
- Finansiering
- Media och kommunikation
- Sponsorer och samarbetspartners

Aktuella verksamhetsområden är avsedda att täcka hela verksamhetsfältet i Svensk Friidrott på alla nivåer, centralt, mellannivå och inte minst på klubbnivå. En **tydlighet** i uppdelningen av det operativa ansvaret för verksamhetsområdena saknas. *Planer som görs skall utarbetas med metoder på sådant sätt att **delaktighet och förankring** uppnås i arbetet. Genom att formulera **tydliga mål** skapas förutsättning till att bryta ned målen till tydliga delmål. Organisationens alla delar har då lättare att operationalisera delmålen. Detta skapar också förutsättningar att delegera ned/ut arbetsuppgifter till organisationens alla nivåer/delar samt att genomföra en relevant uppföljning.*

Arbetsgruppens anser, baserat på innehållet i den Verksamhetsinriktning 2008-2010 som fastställts av FM 2007, att Svenska Friidrottsförbundets centrala funktion, kansliet i Solna, skall **operativt ansvara** för de prioriterade områdena

- Elit och Landslag
- Arrangemang
- Internationell verksamhet
- Finansiering
- Media och kommunikation
- Sponsorer och samarbetspartners

samt också vara en servicefunktion för sina medlemmar, föreningarna, tillsammans med det stöd som kanaliseras via eller delegeras till mellanledet, enligt ovan SDF.

Detta innebär en tydlighet i det operativa ansvaret för mellannivån, innebärande även att SFIF skall vara **en strategisk** stödfunktion avseende de prioriterade områdena

- Motionslöpning och jogging
- Barn och ungdom
- Ledarutbildning
- Föreningarna – Svensk Friidrotts ryggrad
- Anläggningar och hallar

Detta innebär att SFIF och SDF:en gemensamt svarar för verkställighet av de beslut som fattas på FM av medlemmarna d.v.s. föreningarna. Inom ramen för det centralt operativa ansvaret för Svenska Friidrottsförbundets styrelse och kansli ligger därmed också skyldigheten att tillförsäkra att det finns resurser på mellannivån, som i sin organisatoriska form behöver förtydligas och förändras i vissa avseenden.

Slutsatser och rekommendationer

Specialdistriktsförbund (SDF)

Slutsats

Arbetsgruppens uppfattning är att SDF:en skall stärkas och dess roll skall tydliggöras samt måste även de större föreningarnas engagemang bli större och förstärkas.

Med den genomgång som gjorts och med de erfarenheter som arbetsgruppen själv har och som förmedlats till gruppen på olika sätt och i olika sammanhang, så framstår med all klar tydlighet att

- föreningarna har ett uttalat **behov av stöd** på en s.k. mellannivå om än inte helt lika i alla 23 distrikt
- SDF:en är en **organisatorisk enhet som SF beslutat att instifta** (*RF stadgar kap 11 §6*). och som över tid har antagit roller och skapat förutsättningar men under senare tid i väsentliga avseenden utan påtagligt stöd från sin huvudman Svenska Friidrottsförbundet.
- beroende på inaktuella eller t.o.m. brist på styrdokument med ansvar och rollfördelning väl beskrivna i en **uppdragsbeskrivning**, har tydligheten, delaktigheten och förankringen inte kunnat utgöra basen för gemensamma inriktningar och utvecklingsinsatser genom hela systemet
- de **större föreningarna**, mätt i idrottsliga framgångar, eller med antalet aktiva utövare eller både och, kan betrakta sig som "utanför" en gemenskap i SDF och alltså inte med självklarhet engagerade i distriktens verksamheter

Rekommendation

Uppdragsbeskrivning - Styrdokument

Föreslå FM 2008 att alla 23 SDF skall ha ett uttalat uppdrag som formuleras i en uppdragsbeskrivning (styrdokument) där det tydligt framgår att **SDF skall ha det delegerade ansvaret** från FM och SFIF att stödja medlemsklubbarna i SFIF. Med utgångspunkt från Verksamhetsinriktning 2008-2010 fastställd på FM 2007, är aktuella verksamhetsområden

- Motionslöpning och jogging
- Barn och ungdom
- Ledarutbildning
- Föreningarna (med den service som särskilt efterfrågas och träffas regional överenskommelse om)
- Anläggningar och hallar

och därmed svara för

- Utbildningsverksamhet (se även FC nedan)
- Tävlingskoordinering/planering
- Föreningsutveckling (Verksamhetsinriktning och verksamhetsplanering)
- Utveckling av friidrottsmiljöer
- Opinionsbildning
- Företrädarrollen (i reviderad omfattning, se nedan)

Detta innebär att SDF i grunden skall ansvara för och utföra vissa angivna arbetsuppgifter för medlemmarna i Svenska Friidrottsförbundet med SFIF (FM) som uppdragsgivare. Inom ramen för sitt ansvar skall SDF således vara en viktig länk i planeringsprocessen, d.v.s. att förbereda arbetet med att inför FM ta fram underlag för diskussion och beslut beträffande vad Svensk Friidrott skall ha för inriktning och vilka verksamhetsplaner man skall jobba med samt vilka mål och strategier som skall ligga till grund för att nå en gemensamt uppsatt vision.

Företrädarrollen

Som redogjorts för tidigare anser arbetsgruppen att ett ökat inflytande på Svensk Friidrott från de större föreningarna skulle kunna vitalisera förbundsarbetet i olika sammanhang. Det ökade inflytandet kan ske dels genom att dessa föreningar generellt engagerar sig mera i samarbetet inom distrikten dels genom att nuvarande system för rösträttsfördelning på FM förändras till deras förmån. Det måste också klargöras att SDF på FM inte har en "egen" rösträtt av f.n. olika omfattning (beroende på antal föreningar i distriktet) utan företräder de föreningar som SDF:et omfattas av. Arbetsgruppen har inte enats om att lämna ett förslag till förändring i rösträttsfördelningen att föreläggas FM 2008, men är ense om att frågan bör aktualiseras och utredas närmare.

"Medlemskapet – SDF omfattar"

Då det enligt ovan framhålls att SDF är en samverkansorganisation där medlemmarna i Svenska Friidrottsförbundet ansluts per automatik eller kollektivt, så bör inflytandet även här ses över och genom en **Stadgrevision** förtydligas.

I en motion från Svenska Fotbollförbundet (SvFF) till Riksidrottsmötet (RIM) 2007 anges bl.a. i denna fråga:

"En enkel lösning för att undanröja den tveksamhet som vidlåder distriktsförbundens status är att i SF:s stadgar föreskriva att föreningarnas medlemskap omfattar, förutom SF, även distriktsförbunden.

Med tanke på distriktsförbundens karaktär av osjälvständiga juridiska personer framstår den mest adekvata tekniska lösningen således vara att en idrottsförenings medlemskap i SF inkluderar medlemskap i berörda distriktsförbund. Av samma skäl bör det kunna motiveras att endast SF råder över medlemsavgift (endast en medlemsavgift).....

Som medlem i SF framstår det som naturligt att föreningen också kan utöva sina medlemsrättigheter direkt hos SF:s regionala organ."

Med detta tydliggörs också att Svensk Friidrotts föreningar är **medlemmar endast i SFIF, vilket medlemskap omfattar även medlemskap i SDF.**

Motionen från SvFF ledde till ett uppdrag till RS att till RIM 2009 utreda frågan.

Finansiering av SDF:s verksamhet

SDF har dels ett uppdrag som fastställs på FM dels möjligheten att göra ytterligare insatser i det geografiskt avgränsade området på initiativ från de föreningar som SDF:et omfattar genom frivilliga avtal och deltagaravgifter. Finansiering av sådana verksamheter sker således regionalt på frivillig grund från föreningarna.

SDF finansieras dels genom ett basanslag från SFIF dels genom uttag av avgifter (resurser) beträffande "ytterligare insatser" bl.a. ansvar för regional sanktion vid motions- och arenaarrangemang. I finansieringen ingår då också sanktionsavgifter vilka skall bestämmas av FM liksom årsavgiften (basanslaget). Utbetalning av basanslaget sker när respektive SDF **fullgjort sina stadgeenliga förpliktelser**, bl.a. presenterat verksamhetsberättelse föregående år med ekonomisk redovisning samt verksamhetsplan med budget innevarande år.

Regionalisering

Arbetsgruppen har inte i detta skede behandlat eller tagit ställning till om en annan regional indelning skulle kunna vara det optimala för att tillhandahålla erforderligt stöd och service på en mellannivå. Arbetsgruppen anser att ett sådant initiativ tills vidare bör anstå till dess att såväl konsekvenserna av Ansvarskommitténs betänkande som RF:s egen utredning om den regionala organisationen har klarlagts.

Det är givetvis en ambition att kunna använda tillgängliga ekonomiska resurser optimalt för att ge alla medlemmar i förbundet en efterfrågad och likvärdig service, oavsett var i landet man verkar. Det kan på sikt kanske innebära, och kanske vara en nödvändighet, att slå ihop distrikt med en

annan regional indelning. Tills vidare anser dock arbetsgruppen att denna fråga får anstå, men att initiativ från SDF själva om att samverka eller t.o.m. slå ihop sina organisationer skall uppmuntras.

Friidrottscentra – FC

Slutsats

Verksamheten som bedrivs inom ramen för organisationen/begreppet FC är väsentlig och det är av stor betydelse att Svensk Friidrott har god tillgång till modern och lättillgänglig fortbildning. Enligt slutsats och rekommendation beträffande SDF ovan, är det arbetsgruppens uppfattning att utbildningsverksamheten är ett ansvar som skall ligga på mellannivån och därmed på respektive SDF. Uppdraget skall således förtydligas och specificeras i föreslagen uppdragsbeskrivning/styrdokument.

Rekommendation

En lösning på respektive SDF:s uppdrag i detta avseende kan mycket väl ske i **samverkansform** (UC = Utvecklingscentrum) med andra distrikt dock med ett **samarbetsavtal** som tydliggör i vilken juridisk organisation ansvaret formellt ligger, åtaganden och skyldigheter såsom arbetsgivaransvar m.m.

Det kan innebära att distrikten efter genomgång av uppdragsbeskrivning/styrdokument upptar diskussioner och konstaterar att föreliggande geografisk indelning är optimal och t.o.m. att den associationsrättsliga formen är tillräcklig. Situationen kan också innebära att andra lösningar kommer att aktualiseras, dock att tydligheten skall framgå.

Arbetsgruppen anser därmed att FC inte skall vara och därmed inte heller betraktas som ett formellt mellanled utan en sammanslutning eller ett nätverk för samordning.

Finansiering

Under senare år har såväl Handslaget som numera Idrottslyftet varit en finansieringskälla eller ekonomiskt stöd för genomförande av riktade utbildningsinsatser inom idrottsrörelsen i allmänhet. Svensk Friidrotts "FC verksamhet" har bl.a finansierats genom stöd från den centrala organisationen och kan vara såväl ekonomiskt som personella resurser. Detta stöd anser arbetsgruppen skall utvecklas och anpassas till den form av genomförande- organisation som distrikten kommer fram till dock att ekonomiskt stöd skall utbetalas till respektive SDF.

Finansiering av övergripande verksamhet och regionala/lokala prioriteringar

Slutsats

I ett tidigare avsnitt har redogjorts för Svenska Friidrottsförbundets ekonomiska utveckling och finansiella situation.

Det konstateras att medlemsföreningarnas direkta kostnader för medlemsavgifter och sanktionsavgifter uppgår till ca 2,5 MSEK motsvarande drygt 5% av den totala omsättningen. För att finansiera den övergripande verksamheten erhåller Svenska Friidrottsförbundet bidrag av betydande omfattning, i synnerhet via RF, och ingår även sponsoravtal i allt väsentligt för finansiering av ändamålsbestämda projekt eller verksamheter. I detta sammanhang har arbetsgruppen inte haft förutsättningar att och anser inte heller att man skall föreslå omprioriteringar av tillgängliga resurser innan behandling av frågan om den regionala stödorganisationen har gjorts beträffande praktiska frågeställningar och fastställande av uppdragsbeskrivning generellt.

För att finansiera ett basanslag till SDF:en skall givetvis en förändring av medlemsavgiften till SFIF samt också den totala sanktionsavgiften ses över i det att årsavgiften till SDF enligt arbetsgruppens rekommendation får en annan innebör och struktur.

Svenska Friidrottsförbundets centrala roll och ansvarsområden

Slutsats

Det har tidigare i denna rapport slagits fast att Svenska Friidrottsförbundet, har till uppgift att främja, utveckla och administrera friidrotten. Förbundets roll är att företräda friidrotten i Sverige samtidigt som man svarar för internationella och nationella tävlingar samt landslagets deltagande i bland annat VM, EM och landskamper.

Det har också konstaterats i enlighet med Svenska Friidrottsförbundets stadgar att det skall finnas SDF som organ för Svenska Friidrottsförbundets regionala verksamhet.

Arbetsgruppen har också med utgångspunkt från den gällande Verksamhetsinriktningen 2008-2010 gjort en uppdelning av det operativa ansvaret beträffande angivna prioriterade verksamhetsområden, centralt vs regionalt ansvar, som stöd för medlemsföreningarna i sin verksamhet.

Verksamhetsplan och verksamhetsinriktning är ju centrala begrepp inom Svensk Friidrott och arbetsgruppen drar slutsatsen att förbundets operativt centrala roll och ansvarsområden är

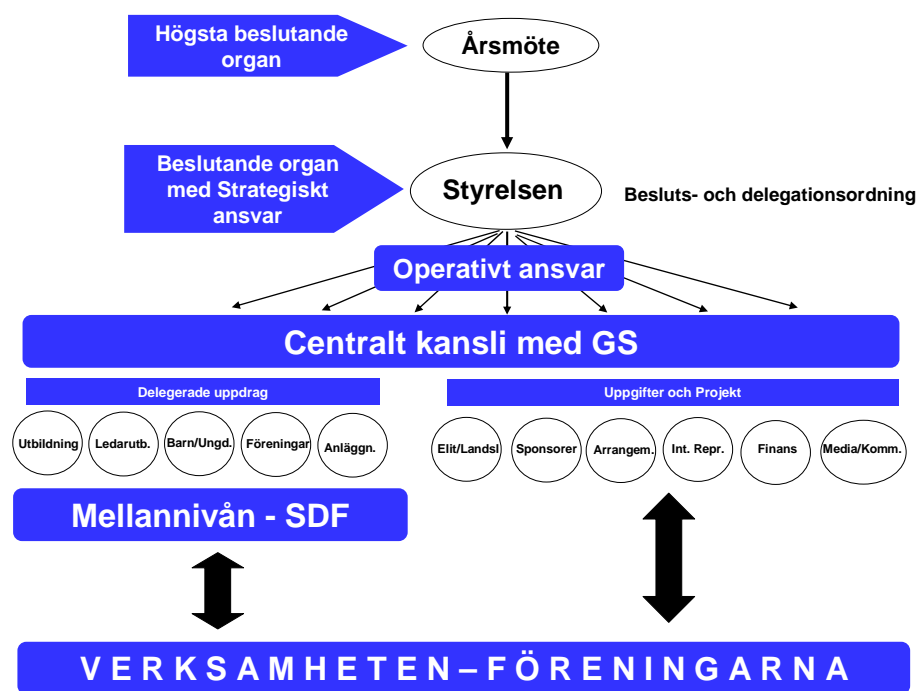
- Elit och Landslag
- Arrangemang
- Internationell verksamhet
- Finansiering
- Media och kommunikation
- Sponsorer och samarbetspartners

Övriga prioriterade verksamhetsområden är ju enligt tidigare angivna slutsatser operativt delegerade ut till den organisatoriska mellannivån distriktet (SDF). Detta innebär självklart att Svenska Friidrottsförbundets centrala styrelse och kansli har det övergripande totala ansvaret inför sina uppdragsgivare föreningarna (medlemmarna) i enlighet med beslut tagna på FM. Detta totala övergripande ansvar skall verkställas i samarbete med SDF:en

Rekommendation

Som en konsekvens av vad som tidigare rekommenderats och slutsatser som redovisats, finns det anledning att se över Svenska Friidrottsförbundets centrala kanslifunktioner beträffande uppdrag och ansvar.

Med de fem angivna prioriterade områdena som respektive SDF skall ansvara för inför de föreningar som finns i distriktet, kanske det centralt skall finnas en eller flera resurspersoner per område, föreningskonsulenter eller liknande, som skall vara ett strategiskt stöd för SDF:en. Ett uppslag till organisationsindelning skulle kunna beskrivas som följer:

Finansiering

Givetvis innebär en förändring i organisation och uppdelning av arbetsuppgifter och arbetsområden att den totala ekonomin behöver ses över och prioriteringar och t.o.m. omprioriteringar att göras. I föreliggande skede i en sådan process har arbetsgruppen inte fördjupat sig i detta, som måste ske i ett annat forum och klarlägga förutsättningarna för. Det är SFIF:s styrelses och GS ansvar att tillförsäkra att resurser finns tillgängliga för att genomföra de planer och verkställa de beslut som FM fattar. Dessa planer och beslut är givetvis fastställda baserat på en ekonomisk situation som redovisas på FM inför beslut.